

Jord i en sirkulær økonomi

Astrid Solvåg Nesse/Trine Aulstad Sogn

23.09,2019

Sirkulær økonomi

Redusert
fotavtrykk i
miljøet

Grønne
produkter

Renere
produksjons-
metoder

Sikre og
generere
inntekter

Resirkulering
av avfall,
gjenbruk av
resurser

Bedre servise
(reparasjon/
vedlikehold)

Minimere
avfallsmengden

Innsamling,
gjenbruk

Redusere
avhengigheten
av nye resurser

Sirkulær økonomi

Redusert
fotavtrykk i
miljøet

Grønne
produkter

Renere
produksjons-
metoder

Sikre og
generere
inntekter

Jord

Resirkulering
av avfall,
gjenbruk av
resurser

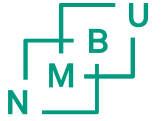
Bedre servise
(reparasjon/
vedlikehold)

Minimere
avfallsmengden

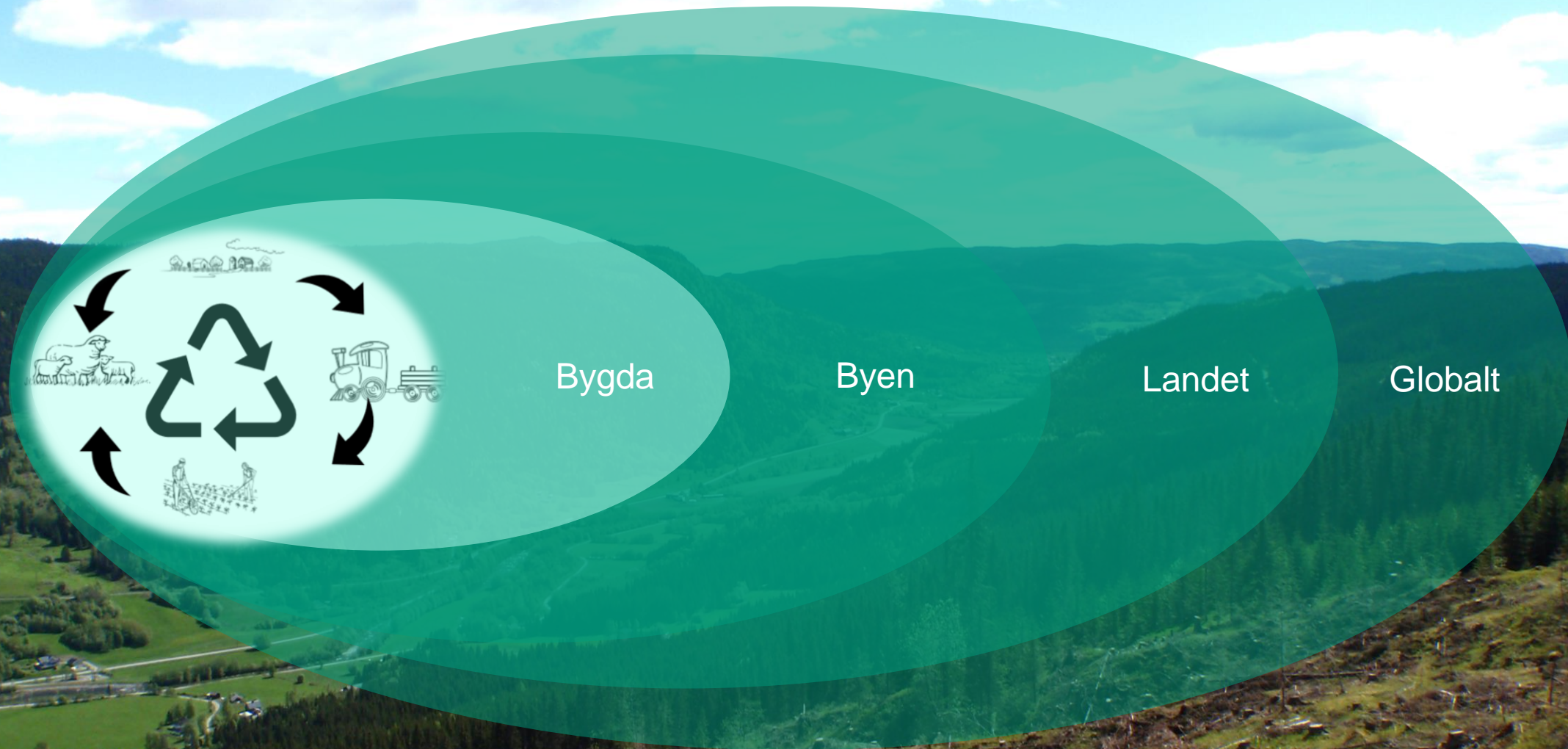
Innsamling,
gjenbruk

Redusere
avhengigheten
av nye resurser

Sirkulær økonomi

«...den fantastisk vakre planeten Bethselamin er nå så bekymret over den tærende slitasjen fra ti milliarder turister hvert år, at den netto vektøkningen du har gjennomgått under ditt besøk vil bli fjernet kirurgisk fra kroppen din når du forlater planeten. Det er med andre ord av vital betydning å få kvittering hver gang du går på toalettet»

Douglas Adams, Haikerens guide til galaksen

Avfallshåndtering, eller ressursproduksjon?

- Ressurs for bonden
  - Næring
  - Jordforbedring
  - Forutsigbarhet
- Spredning av
  - Plast
  - Metaller
  - Organiske forurensninger
- Analyseutfordringer

Balansering av næringstilførsel

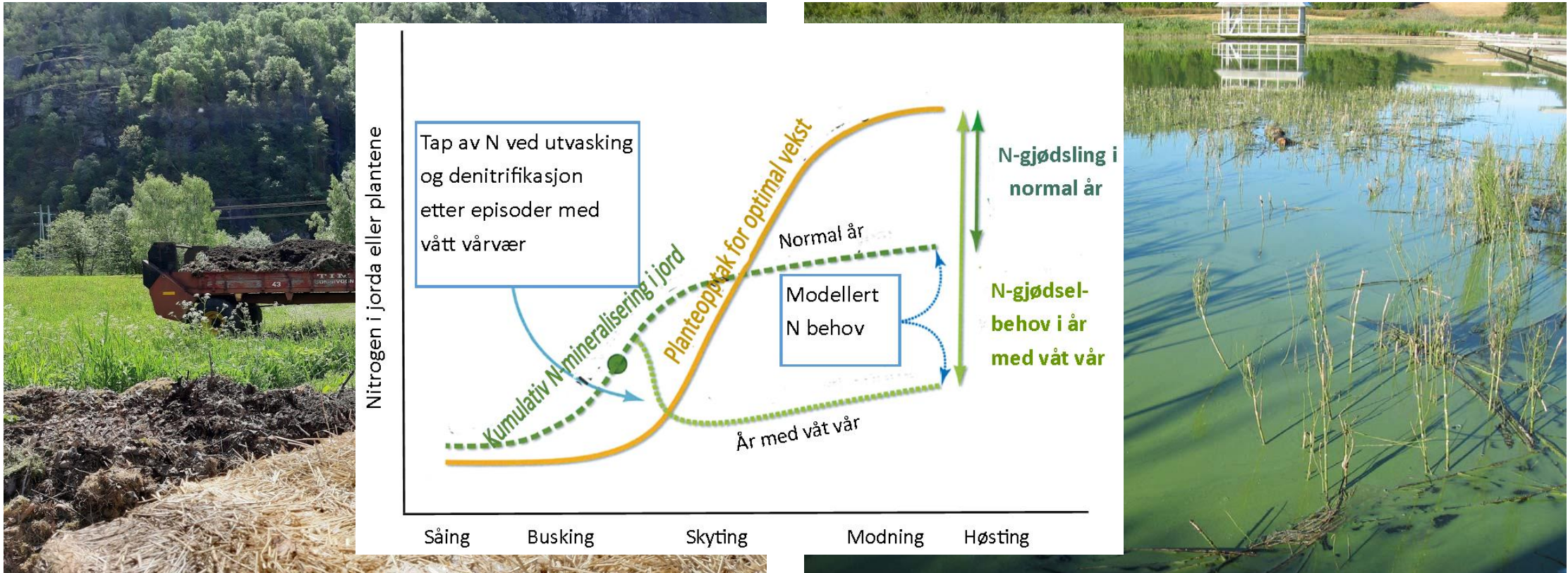

Sogn Jord og Hagebruksskule, 2019.

Årungen September 2006. Riise og Romarheim.

Balansering av næringstilførsel

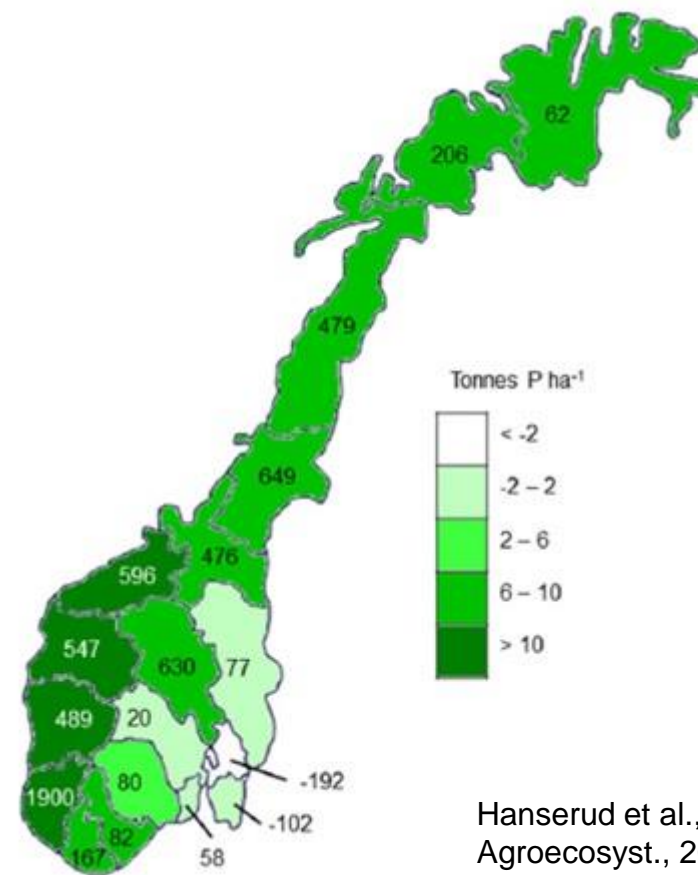
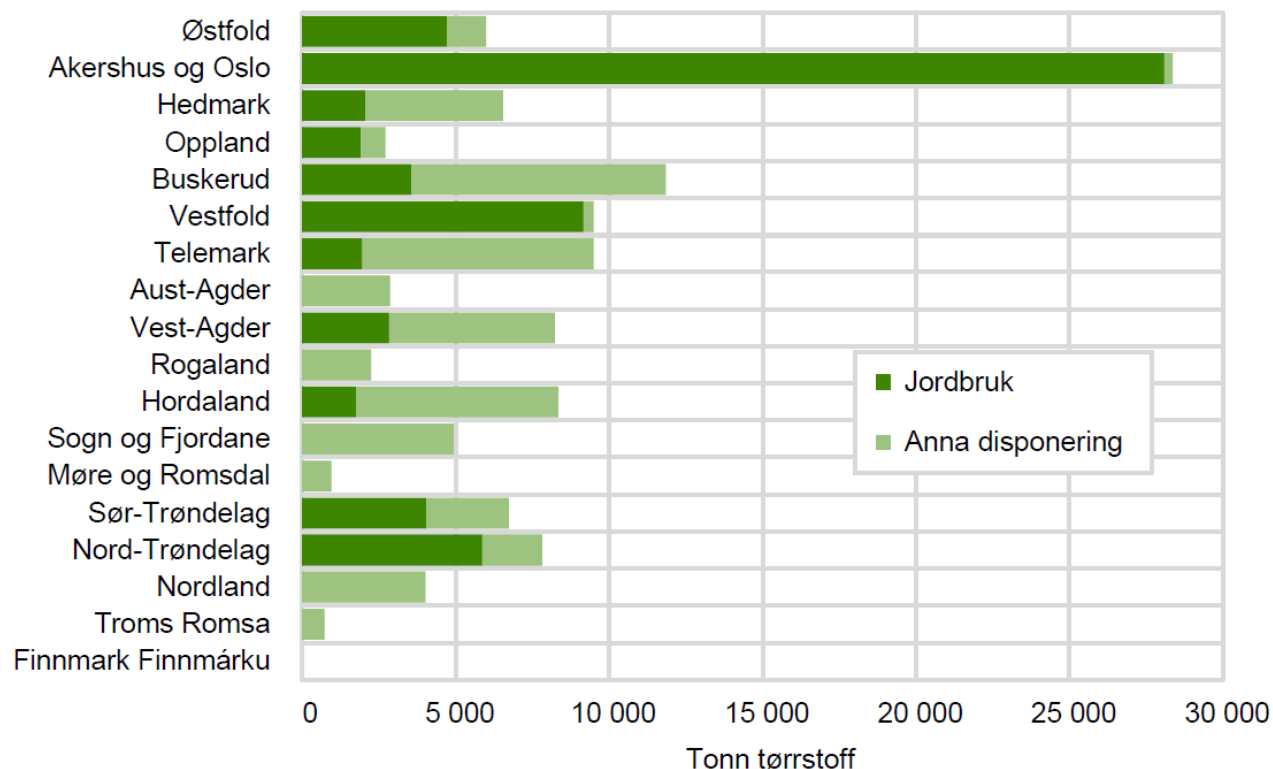

Sogn Jord og Hagebruksskule, 2019.

Årungen September 2006. Riise og Romarheim.

Regionale variasjoner

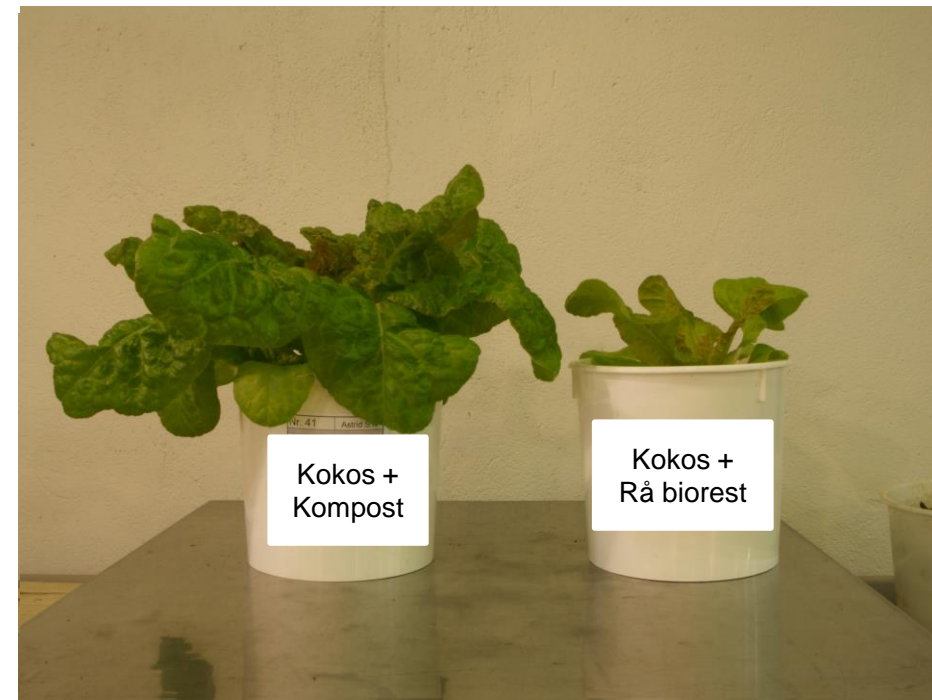
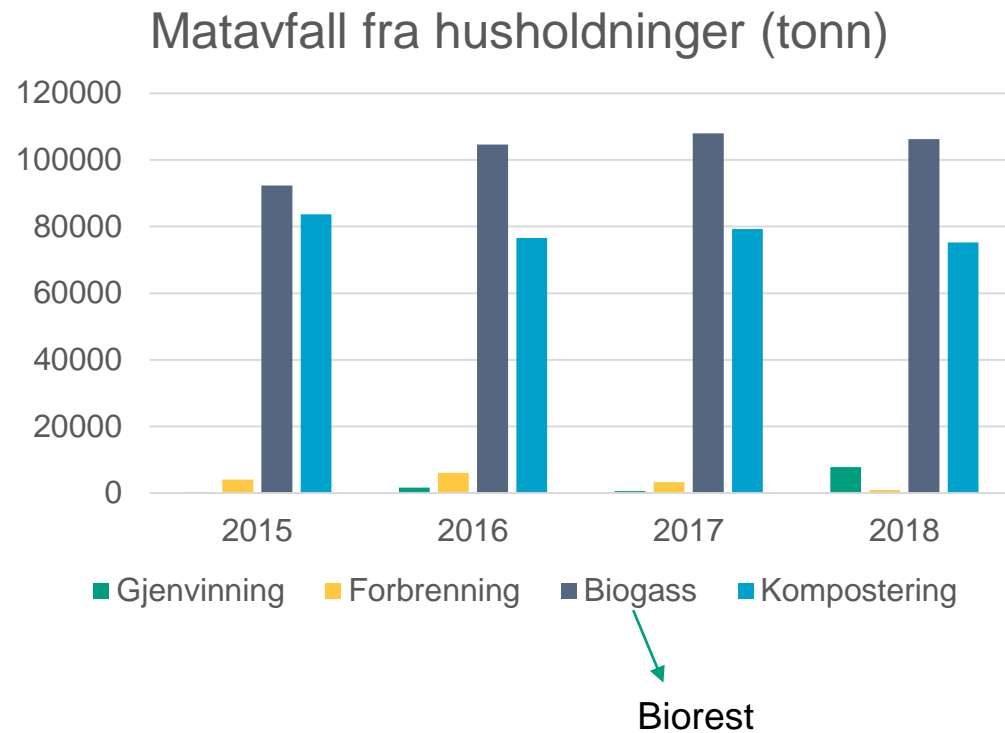
Figur 8.10 Mengd avløpsslam disponert til jordbruksføremål og anna disponering¹. Fylke. 2017

Hansrud et al., Nutr Cycl Agroecosyst., 2016

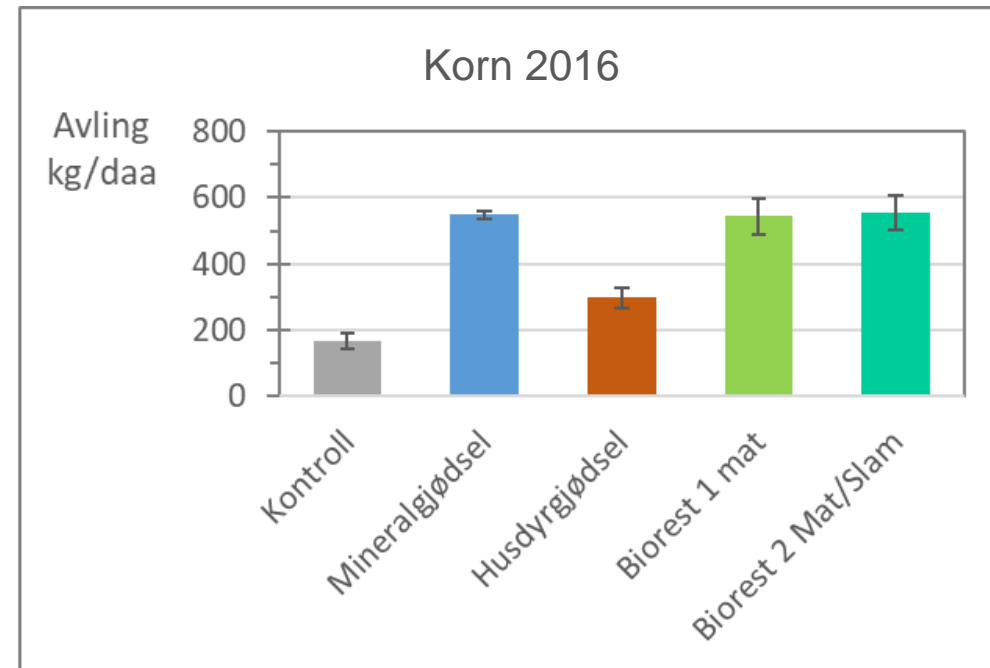
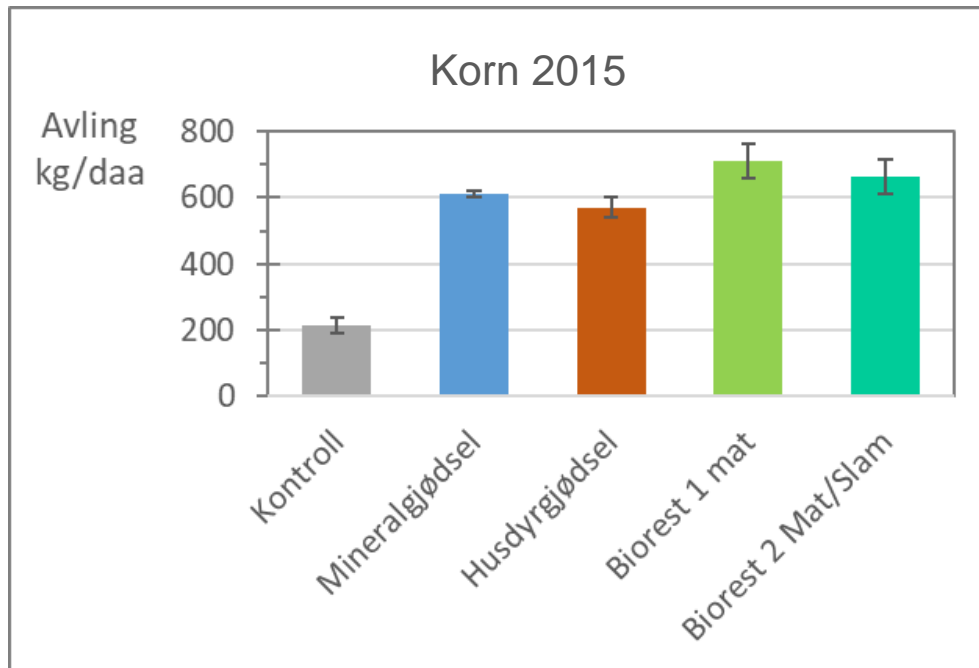
SSB, Jordbruk og miljø 2018

Variasjon mellom avfallstyper

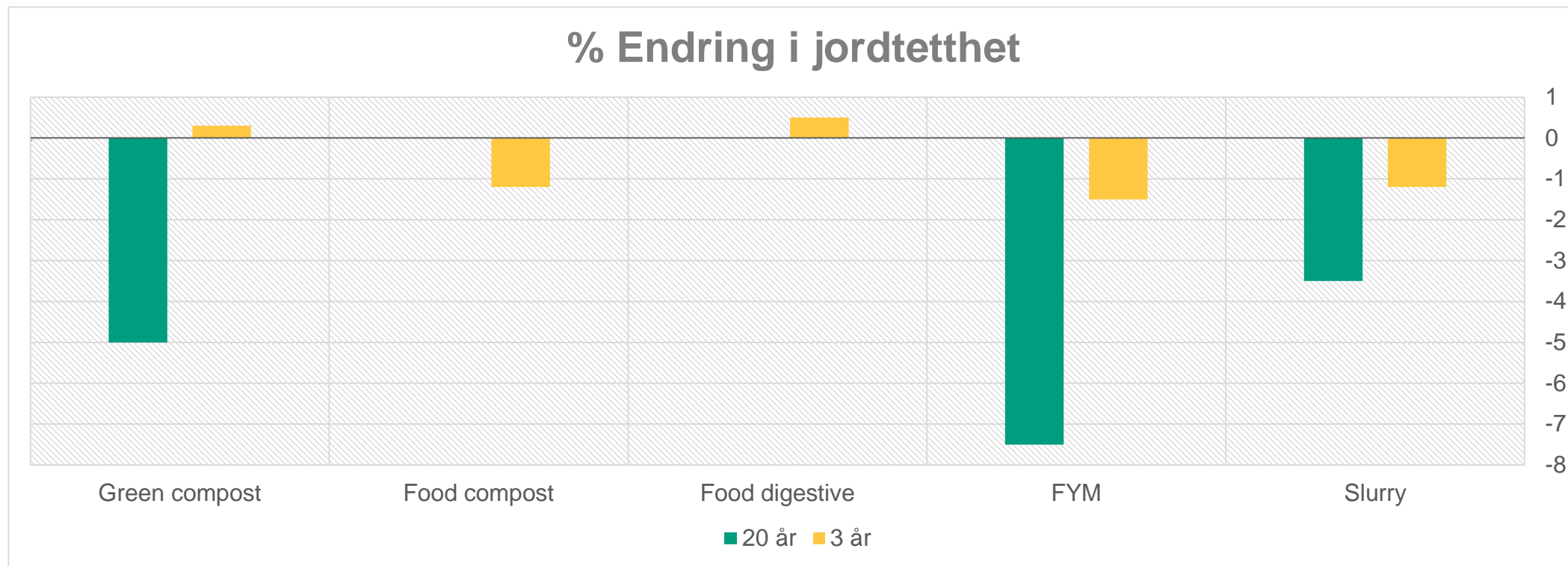
Nesse et al., 2018

Forutsigbarhet for bonden

Eich-Greatorex, Sogn, upubliserte data

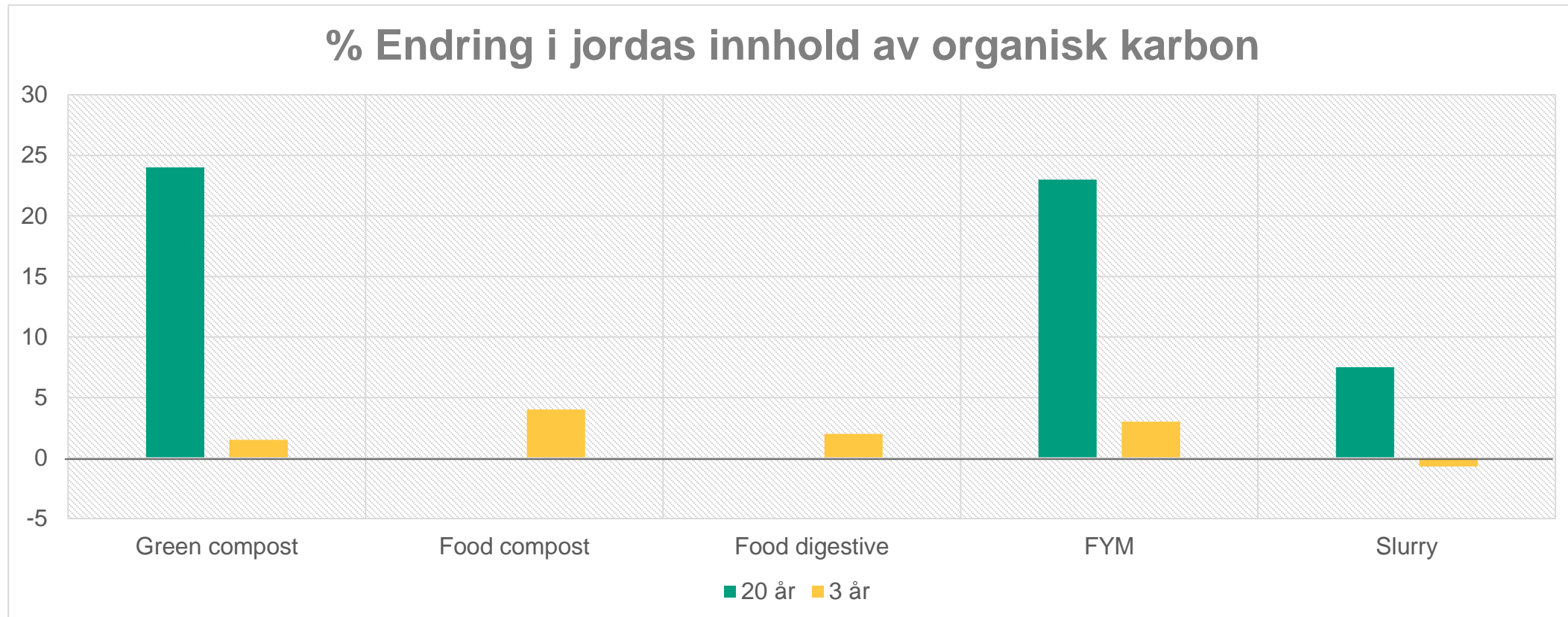
Effekt på jordtetthet

Kornproduksjon

Etter Bhogal et al., Front. Sustain. Food Syst., 2018

Endringer i karbonbinding

Etter Bhogal et al., Front. Sustain. Food Syst., 2018

Plast i avfall

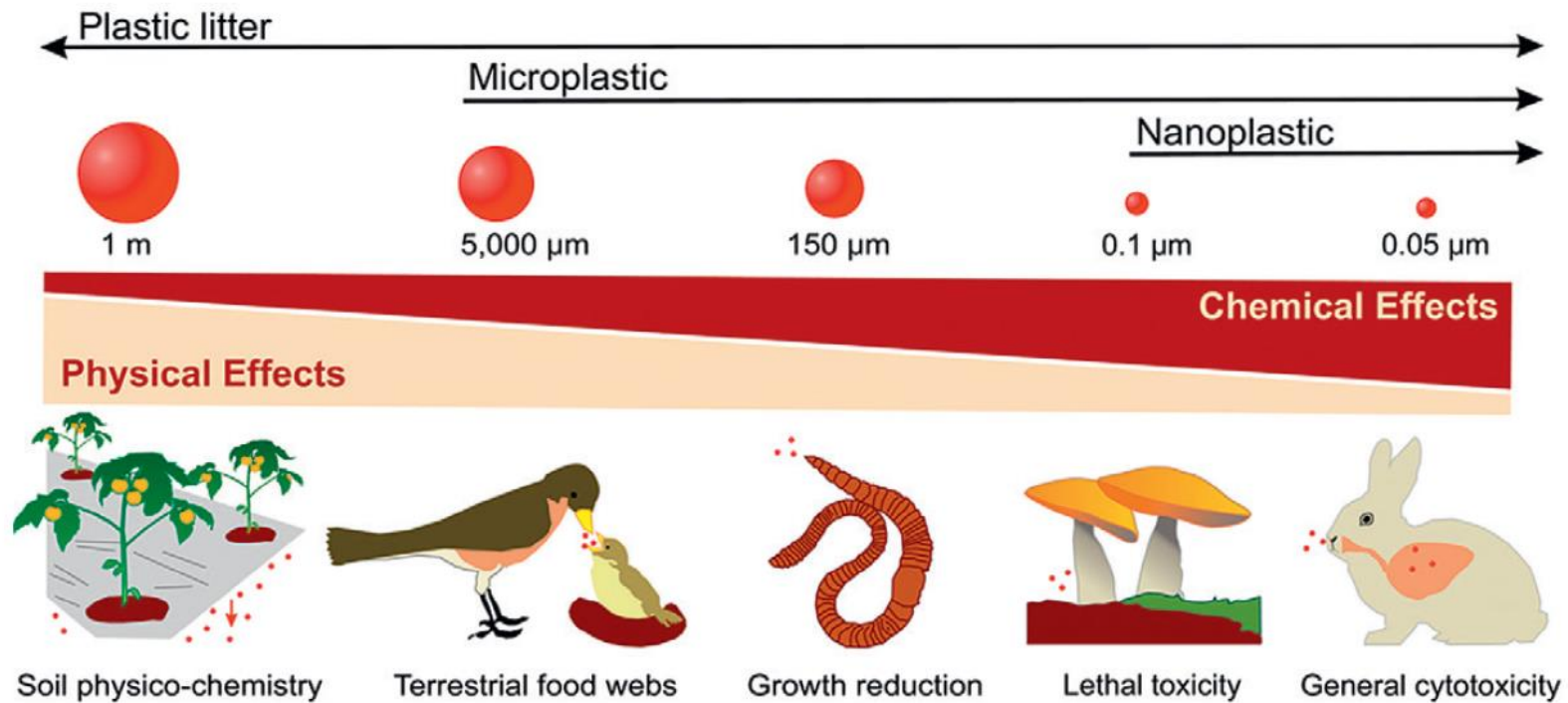

Figure 4.2 Range of potential impacts of plastics contamination of different sizes (Machado et al., 2018).

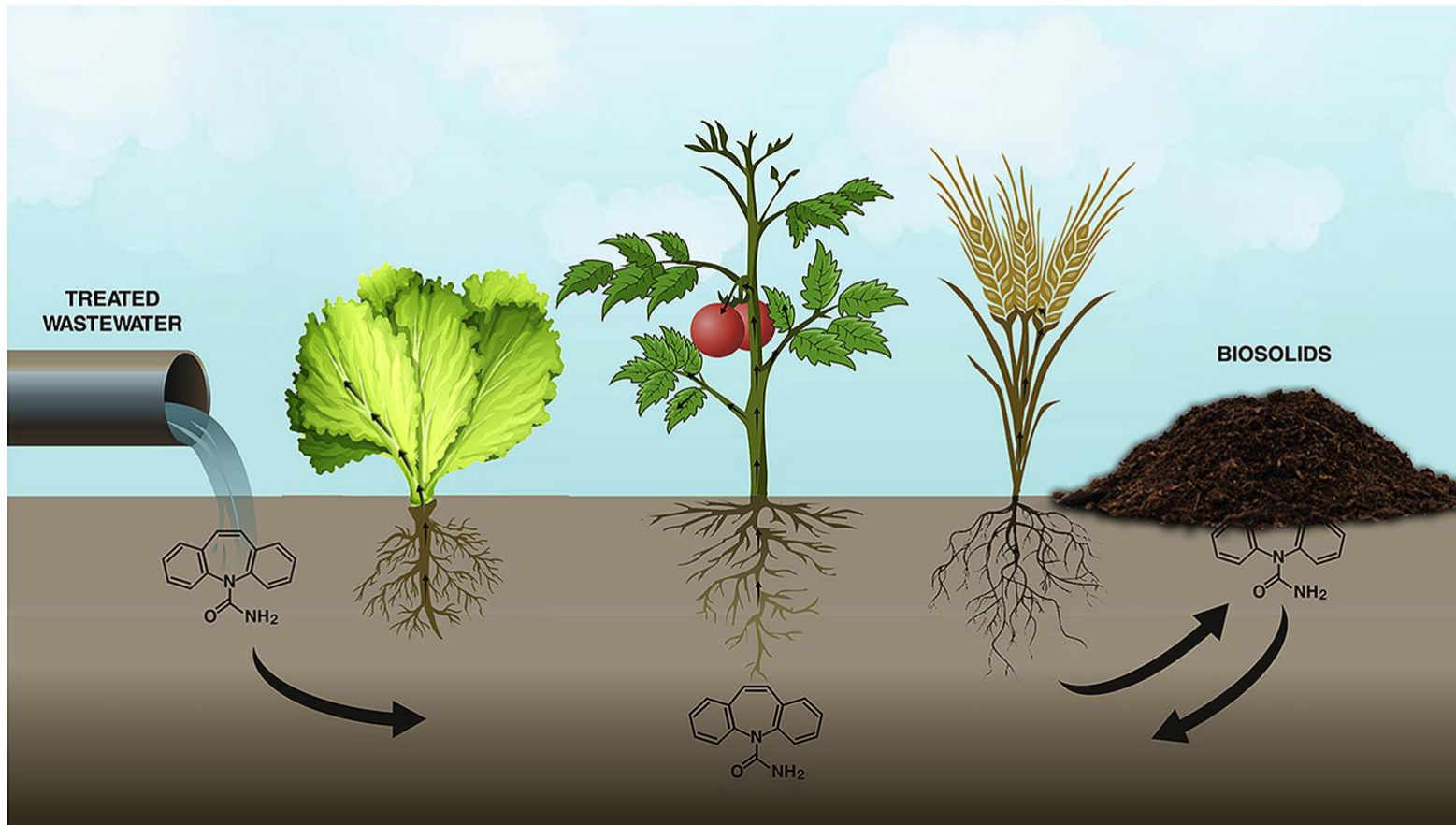

Metaller

Metall	Kvalitetsklasser (mg/kg tørrstoff)			
	0	I	II	III
Kadmium (Cd)	0,4	0,8	2	5
Bly (Pb)	40	60	80	200
Kvikksølv (Hg)	0,2	0,6	3	5
Nikkel (Ni)	20	30	50	80
Sink (Zn)	150	400	800	1500
Kobber (Cu)	50	150	650	1000
Krom (Cr)	50	60	100	150

Fra «Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav»

Organiske forurensninger

Mordechay et al., Environmental pollution, 2018

Organiske forurensninger – remediering

- Meitemark tåler mye organiske forurensninger
- Stimulerer mikroorganismer

- Sopp kan bryte ned komplekse organiske molekyler
- Matproduksjon og remediering?

Oppsummering

- Vi trenger:
  - Bedre måle- og analysemetoder
  - Økt forutsigbarhet
  - Bærekraftig håndtering og distribuering
  - Utvikling av remedieringsteknikker
  - Utvikling av presisjonsjordbruk
- Studere klimaeffekt og gjøre livsløpsanalyser

